

1 **Sosialdemokratiet i møte med framtidens utfordringer**

2 Arbeiderpartiet er optimistiske for framtida. Vi tror på menneskenes evne til å forme sin egen
3 framtid. De neste ti årene skal samfunnet vårt gjennom store endringer. Det innebærer store
4 utfordringer, men også store muligheter. Norge har et unikt utgangspunkt for å ta i bruk mulighetene
5 som ligger foran oss, men skal vi lykkes må vi sette oss tydelige mål for hvordan vi styrer Norge
6 gjennom tiåret som ligger foran oss.

7 I Norge har vi et samfunn med små forskjeller og høy tillit. I en tid der demokratiet er under press i
8 mange land er dette blant det viktigste å ivareta. Vi skal derfor fortsatt utjevne forskjeller sosialt og
9 geografisk. Vi skal videreutvikle et sterkt lokaldemokrati der folkevalgte over hele landet tar ansvar for
10 utviklingen i sine nærmiljø. Det sørger for nærhet mellom beslutningstakere og folks hverdag og økt
11 tillit til samfunnsutviklingen.

12 Noen mener at tiden for de store velferdsreformene er forbi – at velferdsstaten er ferdig utbygget. Vi
13 mener at velferdsstaten må endre seg i takt med at samfunnet endrer seg. Alltid med utgangspunkt i
14 at alle skal ha trygghet og like muligheter. På samme måte som vi har bygget ut et av verdens beste
15 velferdssamfunn vil vi bygge velferden videre

16 Arbeiderpartiet skal føre en politikk som sørger for at vi får et grønnere og mer rettferdig Norge. Vi
17 skal sørge for å sikre arbeid til alle, og en utviklingen som balanserer økonomisk, sosial og miljømessig
18 bærekraft innenfor jordas tåleevne..

19

20 **Grønn omstilling for å nå klimamålene**

21 Tiden vi er inne i krever store energiomstillinger. I samarbeid med EU skal vi kutte 55% av utslippene
22 våre innen 2030 på vei mot målet om netto null i 2050. For å lykkes med dette trenger vi mye ny kraft.
23 Selv om vi har et helt fornybart kraftsystem, kommer omtrent halvparten av energien vi bruker i
24 Norge fra fossile kilder. Også vi er derfor helt avhengige av å få til omstillingen fra fossilt til fornybart.
25 Vi skal elektrifisere transport, industri og virksomheten på sokkelen.

26 Norsk næringsliv og industri har blant verdens beste forutsetninger for å lykkes i det grønne skiftet. Vi
27 skal bygge framtidens arbeidsplasser på skuldrene til dagens industri. Det vil kreve større ambisjoner,
28 høyere tempo, bedre gjennomføringsevne og mer systematisk samarbeid enn i dag. Derfor er det
29 viktig at vi gjennomfører et grønt industriløft som skal sikre at Norge blir en grønn industri- og
30 energinasjon. Vi skal nå våre mål gjennom en rettferdig klimapolitikk.

31 Vi er nødt til å bygge ut mer kraft og forbedre strømmettet i et tempo vi aldri tidligere har sett,
32 samtidig som vi blir mer energieffektive. Det krever politisk styring, en aktiv energipolitikk og tydelige
33 mål, og det krever at vi er bedre på å ivareta naturhensyn og urfolks rettigheter enn vi har vært til nå
34 Vi må utnytte kompetansen vi har og legge til rette for nødvendig videreutvikling og omskolering.
35 Samtidig er vi nødt til å utnytte det næringsrettede virkemiddelapparatet bedre og sikre et bedre
36 samspill mellom stat og privat næringsliv. På denne måten kan vi skape nye, grønne arbeidsplasser,
37 samtidig som vi kutter utslipp.

38 Klima- og naturkrisen må løses samtidig. Økonomien må endre seg fra å være lineær til sirkulær. Vi
39 må bli flinkere til å bruke ressurser om igjen. Økonomisk utvikling må være innenfor planetens
40 tålegrenser. Det må iverksettes konkrete tiltak som fremskynder overgangen fra bruk og kast-
41 samfunnet til sirkulærøkonomien. Dette kan være økonomiske og regulatoriske virkemidler som
42 legger til rette for gjenbruk, reparasjon og bedre utnyttelse av eksisterende ressurser, som insentiver,

43 utvidet reklamasjonsrett og panteordninger. Norge skal følge opp naturavtalen med redusert
44 avskoging, mer skogvern og ved å beskytte flere viktige naturtyper og økosystem og livet under vann..

45 **Invester i menneskene – vår viktigste ressurs**

46 Vi skal sørge for en fortsatt sterk velferdsstat med gode offentlige tjenester til alle- uavhengig av hvor
47 de bor eller hvor mye de tjener. Morgendagens velferdstjenester må være fleksible og vi må ta i bruk
48 digitale hjelpemidler for å øke tryggheten. Levealderen i Norge øker samtidig som fødselsraten synker.
49 Det betyr at andelen folk i yrkesaktiv alder også vil synke. I både privat og offentlig sektor vil det være
50 en utfordring å få tak i nok folk med nødvendig kompetanse og erfaring. Dette krever at vi får en
51 bedre anvendelse av den kompetanse som er til rådighet.

52 Arbeiderpartiet vil ta vare på de som er i arbeid gjennom å sikre hele faste stillinger og bygge på
53 kompetansen med etter- og videreutdanning. Samtidig vil vi ta aktive grep for å få flere av de som i
54 dag står utenfor arbeidslivet, inn. 100 000 unge under 30år står i dag utenfor arbeid og utdanning.
55 Disse utgjør til sammen en enorm ressurs for samfunnet. Vi vil investere i menneskene –vår viktigste
56 ressurs. For å sikre tilgang på riktig kompetanse til tjenester og næringsliv over hele landet vil vi
57 utvikle mer desentralisert utdanning, og mulighet for nødvendig kompetanseutvikling gjennom
58 yrkeslivet.

59

60 **Digitalisering**

61 **Norge ligger i front internasjonalt i digitaliseringen av samfunnet vårt. Våre innbyggere har høy**
62 **digital kompetanse og både næringsliv og offentlig sektor er offensiv i å ta i bruk nye digitale**
63 **løsninger og tjenester.**

64 Vår evne til å utvikle og ta i bruk ny teknologi og digitale løsninger er ikke bare en kilde til innovasjon
65 og økt produktivitet, men vil være avgjørende for å nå målene våre om å kutte utslipp, skape nye
66 jobber og eksportere mere ut til verden.. En aldrende befolkning, færre yrkesaktive og mangel på
67 fagfolk gjør at vi aktiv må ta i bruk og utvikle teknologi og digitale løsninger i våre velferdstjenester. I
68 tillegg til at dette kan løse velferdstjenester på en bedre og mer effektiv måte, vil det også gjøre
69 offentlige tjenester mer tilgjengelig i hele land .. Digitalisering gir rom for et mer desentralisert
70 arbeidsliv og åpner dørene for mer spredt bosetting og levende lokalsamfunn i hele landet vårt. I den
71 digitale utviklingen skjer svært raskt, og kunstig intelligens åpner opp for helt nye muligheter, **men**
72 **også utfordringer**Digitaliseringen må ikke styre oss, vi må styre digitaliseringen. Vi må samarbeide
73 tett med Europa for å sikre utviklingsmuligheter for norske bedrifter. Vi må sørge for at politikken er i
74 forkant av utviklingen slik at vi sikrer gode rammeverk for riktig bruk av ny teknologi, og offentlig
75 styring og eierskap til data og verdiskaping i den digitale økonomien.

76

77 **Et samfunn med små forskjeller**

78 Små forskjeller mellom folk er noe av det fineste med Norge. Å utjevne forskjeller og gi alle like
79 muligheter er vår viktigste oppgave som sosialdemokrater. Ulikhet kan svekke både demokratiet,
80 tilliten og verdiskapingen i Norge. Det er avgjørende at vi sikrer våre yngste en god start. Vi må sørge
81 for et godt offentlig barnehage- og skoletilbud som ser barna våre og sikrer dem like forutsetninger
82 for å lykkes videre i livet. Arbeid til alle må være jobb nummer én. Gjennom trygghet for å komme i
83 jobb og trygghet når man er i jobb, sikrer vi økt sosial mobilitet og mer frihet. Samtidig må vi sørge for
84 at de som ikke kan jobbe har en inntekt de kan leve av og leve med. Sikkerhetsnettet i velferdsstaten

85 skal sikre at vi stiller opp for dem som trenger det mest. Vi skal sørge for et rettferdig og
86 omfordelende skattesystem som sikrer at verdiene som skapes i Norge kommer fellesskapet til gode.
87 Samtidig skal vi sikre like velferdstilbud i hele landet.

88 Arbeiderpartiet skal gripe de mulighetene som ligger foran oss og sørge for at folk i Norge får det litt
89 bedre for hvert år som går. Vi skal legge til rette for rettferdig omstilling, som skaper arbeidsplasser,
90 styrker velferdsstaten og tilfører fellesskapet verdier. I de store og raskere endringer som samfunnet
91 vårt kommer til å gå gjennom kan folk være trygge på at Arbeiderpartiet vil møte utfordringene
92 handlekraft.

93